

Nemzetpolitikai összefoglaló

2021. 21. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Megkezdődött a Benyovszky-emlékév

Tudományos kiadványok, konferenciák, új Benyovszky-szobrok, a Magyar Posta által kiadott emlékbélyeg és egy Benyovszkyról írt musical bemutatója is szerepel a Benyovszky Móric születésének 280. és halálának 235. évfordulója alkalmából rendezett Benyovszky-emlékév programjában. Benyovszky Móricot magukénak vallják a magyarok, a lengyelek, a szlovákok, de egy kicsit az osztrákok is. Az idei kettős évforduló alkalmat ad arra, hogy egy nyughatatlan lelkű, négy földrészen is megfordult magyar világutazóra, felfedezőre, kiváló hajósra és katonára emlékezhessenek tisztelői – mondta el a Benyovszky-emlékév megnyitóján és az ennek alkalmából kiadott emlékbélyeg kibocsátásán kedden Budapesten Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, az emlékév fővédnöke. Mint hozzátette, az emlékév egyik célja, hogy Benyovszky életének több, eddig homályos pontját tisztázzák. Ennek érdekében idén tudományos konferenciát tartanak, melyre a magyar kutatók mellett szlovák, francia, orosz, osztrák, amerikai, kínai szakembereket is várnak.

Szili Katalin: a nemzeti kisebbségek kérdésköre az Európa tanácsi magyar elnökség első prioritása

Szili Katalin elmondta csütörtökön Strasbourgban, a magyar elnökség kisebbségvédelem tárgyában tervezett négy konferenciáján az Európa Tanács vonatkozó szabályozásainak, illetve a területen működő civil szervezetek és különböző intézetek tapasztalatainak áttekintése szerepel. A konferenciák résztvevői körbe fogják járni az autonómia és az öngazgatás kérdéskörét gyakorlati szempontból, valamint jövőképet kívánnak felvázolni az Európa Tanács számára a kisebbségvédelem tárgyában. A magyar elnökség azt kívánja, hogy a téma a tanács asztalán maradjon a későbbiekben is – tette hozzá. Szili Katalin kiemelte: a magyar elnökség a kisebbségvédelem kérdésére nem kizárólag magyar, hanem európai kérdésként tekint. „Nem kerülhetjük meg ugyanakkor, hogy a magyar érdekeket előtérbe helyezzük európai kontextusban. A magyar érdekérvényesítést fontosnak tartjuk” – fogalmazott. Kalmár Ferenc rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztos elmondta, a magyar elnökség konferenciái át kívánják tekinteni a kisebbségvédelem lehetőségeit és nehézségeit az Európa Tanácson belül. Szakértők, civil szervezetek bevonásával kívánják vizsgálni, milyenek a kisebbségekhez tartozó fiatalok lehetőségei, illetve át fogják tekinteni a közép- és kelet-európai kisebbségvédelem területén szerzett tapasztalataikat. A magyar elnökség továbbá párbeszédet kezdeményez az európai kisebbségvédelem témakörében, ugyanis jelentős eltérés van a kelet-európai és a nyugat-európai szempontok között. „Azt tapasztaljuk, hogy a Nyugat nem érti a Keletet” – fogalmazott.

Mintegy háromszáz Kárpát-medencei középiskola vesz részt a Rákóczi Szövetség diákutaztatási programjában

A Rákóczi Szövetség a június 4-i nemzeti összetartozás napjához és a nemzeti újrakezdés évéhez kapcsolódóan rendhagyó diákutaztatási pályázatot hirdetett magyarországi és

külhoni középiskolai osztályközösségek részére. A program célja, hogy a járványügyi szabályokhoz igazodva minél több középiskolai osztályközösség keressen fel belföldi honismereti kirándulások keretében olyan helyszíneket, amelyek a magyar történelem meghatározó eseményeihez kapcsolódnak. A programnak köszönhetően közel 300 Kárpát-medencei középiskola több mint 10 ezer diákja utazik csaknem 100 történelmi emlékhelyre a nemzeti újrakezdés és összetartozás jegyében.

„Honn vagyunk” – A hithez, a Szűz Máriához való ragaszkodást hirdette a csíksomlyói búcsú szónoka

A hithez, a Szűz Máriához, a Csíksomlyóhoz való ragaszkodást hirdette prédikációjában a pünkösdszombati búcsú szónoka, a moldvai származású Salamon József gyimesbükki plébános. Salamon József szülőföldje szóhasználatával élve jelentette ki, hogy „honn vannak”, vagyis otthonukban érzik magukat a csíksomlyói hegynyeregben a fogadalmi búcsú zárándokai. Az MTI beszámolója szerint megjegyezte: a moldvai csángók számára Csíksomlyó évszázadokon át „a lelki oázist jelentette”, ahová eljőve anyanyelvükön imádkozhattak, énekelhettek, ahol önmagukra találtak, és megerősödtek. „Amíg ez a ragaszkodás él a lelkekben Csíksomlyó iránt (...), lesz jövőnk, hitünk, lesznek értékeink, lesz elképzelés a jövőről” – hangoztatta. Salamon József megemléltette: a csíksomlyói zárándokok kereszt alatt, sokan vándorbottal a kezükben jöttek a hegynyeregbe. Felidézte: amikor 1949-ben Márton Áron püspök a Gyimesekben bémált, elterjedt a hír, hogy a kommunista hatóságok le akarják tartóztatni. Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár, aki többek között a nagyvilágban szétszórt magyar közösségek és a Kárpát-medencei nemzetrészek imaszalagjait vitte magával, lóháton zárándokolt pénteken Tusnádfürdőről Csíksomlyó felé.

Oda-vissza: immár a beoltott román állampolgárok is korlátozások nélkül beutazhatnak Magyarországra

Szombat estétől mindenfajta karantén- és tesztkötelezettség nélkül jöhetnek Magyarországra azok a román állampolgárok, akik már rendelkeznek védettségi igazolással – jelentette be Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter. A tárcavezető Facebook-oldalán közzétett bejegyzésében azzal indokolta a lépést, hogy a román hatóságok pénteki döntését követően a magyar állampolgárok szabadon utazhatnak Romániába, ezért lép életbe most újabb könnyítés a magyar–román határon. Bár a miniszter nem tért ki a részletekre, a könnyítés a Romániában beoltott állampolgárokra vonatkozik, akiknek a romániai oltóközpontokban kiállított igazolást kell felmutatniuk. Sziijártó Péter bejelentésével egy időben az RMDSZ is közölte, szombat estétől a beoltott román állampolgárok korlátozások nélkül utazhatnak be Magyarországra. A szövetség hozzátette: beoltott román állampolgárnak számít az, aki már megkapta mindkét oltását, a második oltástól számítva pedig eltelt 10 nap.

Közétették, hogyan kaphatnak Magyarországon védettségi igazolványt azok az erdélyi magyarok, akik itthon lettek beoltva

Megjelent a részletes szabályozása annak, hogyan kaphatnak Magyarországon védettségi igazolványt azok, akik külföldön lettek beoltva, tehát adott esetben azok az erdélyi magyarok (akik magyar állampolgárok is), akik Romániában kapták meg a Covid-19 elleni oltásukat - tájékoztat a Nemzetpolitikai Államtitkárság a Facebook-oldalán. Magyar védettségi igazolványt csak személyesen a magyarországi kormányablakban vagy ügyfélszolgálaton keresztül lehet igényelni. A védettségi igazolványt a hatóság díjmentesen, a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül állítja ki.

Óvodaépítéssel a jövőért: magyar támogatásból bővítik a nagyváradi Szent László Óvodát

Ünnepélyes keretek között helyezték el hétfőn a nagyváradi Szent László Óvoda új szárnyának alapkövét – a beruházást a magyar állam támogatja a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programja keretében. Grezsa István, az óvodafejlesztési programért is felelős miniszteri biztos is azt hangsúlyozta, hogy „jövőt építünk”, és abbéli reményének adott hangot, hogy amikor egyszer, a távoli jövőben kiveszik az alapkövet együtt elhelyezett időkapuszlat, lesz Nagyváradon, aki tud magyarul olvasni. Nem lehet más feladatunk, itt és most helyt kell állnunk, és meg kell tennünk azt, amit megtehetünk” – szögezte le a miniszteri biztos.

Él és működik: három új magyar óvodát adtak át Kolozs megyében

Tordán, Kolozsváron és Désen is magyar óvodát avattak csütörtökön, az oktatási intézményeket az Erdélyi Református Egyházkerület építette a magyar állam Kárpát-medencei óvodafejlesztési programja keretében biztosított támogatásból. A magyar állam támogatásával az Erdélyi Református Egyházkerület által felépített óvodákat avattak fel csütörtökön Kolozs megyében, a beruházások összértéke több mint 500 millió forint. A kolozsvári tóközi református gyülekezet óvodájának avatóünnepségén Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke igehirdetésében a vallásos nevelés, oktatás fontosságát hangsúlyozta, kiemelve, nem elég, hogy lehetőség van a nevelésre, az intézményeket is létre kell hozni ennek érdekében. Grezsa István, a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program koordinálásáért felelős miniszteri biztos megköszönte, hogy jelen lehet „a blokkok közötti református zöld sziget” avatóünnepségén, valamint azt, hogy a gyerekek, a szülők, a jelenlevők élettel töltik meg az épületet. Kifejtette, hogy egy nagyvárosban, a szóránközségekben, a „blokknegyedek” világában kiemelten fontosak azok a közösségek, intézmények, amelyek arra nevelik, ösztönzik tagjaikat, hogy megtartsák nyelvüket, kultúrájukat.

Jövő évre halasztották a 2021. évi romániai népszámlálást

A koronavírus-járvány miatt jövő évre halasztották Romániában a 2021. évi népszámlálás megrendezését, az erről szóló sürgősségi rendeletet szerdai ülésén fogadta el a bukaresti kormány. A nép- és lakásszámlálás során a 2021. december elsején fennálló állapotot veszik alapul. Az eredeti referenciadátum 2021. május elseje volt. Az adatfelvételt a 2022. február-július időszakban bonyolítják le. A sürgősségi kormányrendelet a tavaly ősszel véglegesített népszámlálási törvényt módosítja. Nem változott a jogszabály azon – az RMDSZ javaslatára elfogadott – előírása, amely szerint az útmutatókat és kérdőíveket a kisebbségek nyelvén is elérhetővé teszik. Romániában a népszámláláson megállapított lakosságaránytól függ, hogy egy adott településen joga van-e valamely nemzeti kisebbségnek az anyanyelvű tájékoztatásra, feliratozásra, joga van-e anyanyelvét használni a hivatalokban. A jelenlegi jogszabályok szerint a nyelvi jogok húsz százalékos lakosságarány felett illetik meg a nemzeti kisebbségeket.

Áder János és Zuzana Čaputová közösen fogják átadni a megújult borsi kastélyt

Áder János magyar és Zuzana Čaputová szlovák államfő közösen fogják átadni a felújított borsi kastélyt – írja a nagykapos.ma. A rossz állapotú kastély felújítása 2008-ban kezdődött, a projektben részt vett a budapesti Teleki László Alapítvány, és a Borsi község által erre a célra létrehozott, II. Rákóczi Ferenc nonprofit szervezet is. A teljes felújítás hárommilliárd forintba került. A beruházást Magyarország Kormánya támogatta. A kastélyban állandó kiállítás, szálloda, étterem, szabadulószoza, virtuálisvalóság-szoza és körpanoráma-vetítő is helyet kapott.

A kisebbségi bizottság továbbra sem támogatja a KKA átalakítását

A nemzeti kisebbségekért és etnikai csoportokért felelős bizottság (VNMES) ismét elutasította a Kisebbségi Kulturális Alap (KKA) és "A hátrányos helyzetű csoportok kultúrája" támogatási program egyesítési szándékát, mellyel a Szlovák Kulturális Minisztérium állt elő. A bizottság tagjai a hétfői (május 24.) ülésükön felhívták a figyelmet, hogy a szándék nincs összhangban a nemzeti kisebbségek jogállását szabályozó törvénytervezettel. Ez utóbbi előkészítése a kormány programnyilatkozata alapján történik. Bukovszky László kisebbségi kormánybiztos hozzáfűzte: a bizottsági tagokat nem győzte meg a kulturális minisztérium állásfoglalása, melyre korábban a VNMES kérte fel a tárcát.

Potápi Zentán: erősíteni kell a kapcsolati hálót

Erősíteni kell a kapcsolati hálót annak érdekében, hogy “jöjjön bármilyen nehézség, ez meg tudjon maradni”- hangsúlyozta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára csütörtökön Zentán, ahol a magyar kormány vajdasági gazdaságfejlesztési programját megvalósító Prosperitati Alapítvány Előttem az utódom címmel indított magyar vállalkozók számára generációváltást támogató képzéssorozatot. Az államtitkár szerint a generációváltást segítő program is jelentősen hozzájárul az utóbbi években kialakított kapcsolati háló erősítéséhez. “A célunk az, hogy összekapcsoljuk a magyar vállalkozásokat annak érdekében, hogy a gazdaság minél gyorsabban és minél teljesebben tudjon működni, és egyre inkább a Kárpát-medencei térben gondolkozva egységes Kárpát-medencei gazdaságot tudjunk kiépíteni” – magyarázta Potápi Árpád János.

Huszonöt templom újul meg magyar támogatásból a Vajdaságban

Magyarország kormánya támogatásával folytatódik a Kárpát-medence egyházi épített örökségének megújulása. A Magyar Templom-felújítási Program keretében Vajdaságban 25 templomot restaurálnak. Erről szerdán a szabadkai püspökségen egyeztetett Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára az egyházak vezetőivel és Pásztor Istvánnal, a tartományi képviselőház és a Vajdasági Magyar Szövetség elnökével. Magyarország kormánya a magyarországi nemzeti közösségek, köztük az ottani szerbek és a külföldi magyarok identitás-megőrzése szempontjából is kimagasló teljesítményt tud felmutatni, mondta Pásztor István, aki méltatta Soltész Miklós államtitkár közvetítő tevékenységét is, akivel szavai szerint nagyon jó volt az együttműködése az elmúlt tíz évben.

Igényelhetnek védettségi igazolványt a Szerbiában beoltott magyar állampolgárok is

Május 21-től lehetőség lesz magyarországi védettségi igazolvány igénylésére, magyar állampolgárok számára, Szerbiában felvett oltás esetén is - olvasható Magyarország szabadkai főkonzulátusának Facebook-oldalán. Magyar védettségi igazolványt csak személyesen a magyarországi kormányablakban, vagy ügyfélkapun keresztül lehet igényelni. Ügyfélkapu hozzáférés igénylésére külképviseleteinken, így a Szabadkai Főkonzulátuson is van lehetőség ingyenesen! A védettségi igazolványt a hatóság díjmentesen, a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül állítja ki. A kérelemhez csatolni kell a Szerbiában kiállított, hivatalos oltási igazolást, mely tartalmazza a koronavírus elleni oltóanyag típusát, oltás időpontját és helyét.

Potápi: a magyar program nélkül tömeges elvándorlás kezdődhetett volna Kárpátalján

Miközben Kárpátalja történelmünk szempontjából az egyik legfontosabb elcsatolt terület, ott boldogul legnehezebben a kisebbségi létbe szorult magyarság, olyannyira, hogy ha a 2014-es ukrán gazdasági válságra válaszul nem indul el egy támogatási rendszer Magyarországról, az tömeges elvándorláshoz is vezethetett volna. A nemzetpolitikáért felelős államtitkár szerint kézzel fogható a kárpátaljai szociális programcsomag helyben maradási segítő hatása. Potápi Árpád János a Pesti Srácok híroldalnak elmondta a Brenzovics Lászlóval tartott közös sajtótájékoztatón kedden, ahol meghirdették az ideai programcsomagot, hogy a 2010-es évek elejétől folyamatos gazdasági, társadalmi, politikai válság jellemzi Ukrajnát, amely hatással van a kárpátaljai magyarság mindennapjaira. A politikus szerint ahhoz, hogy biztosítva legyenek a helyben maradáshoz szükséges feltételek, ahhoz teljes körű társadalmi összefogásra van szükség az értelmiséggel, egyházi vezető személyekkel, önkormányzati vezetőkkel, politikai intézményrendszerrel, és ezt csak úgy lehet elérni, ha az ottani fizetések és a magyarországi között nincs nagyságrendi eltérés. Potápi Árpád János hozzátette: a 2015 óta indult program elérte az ottani értelmiséget, de a támogatható területek folyamatos bővülése az óvodától a szociális szféra és a művészvilág irányába is hatni tudott.

Zelenszkij: Meg kell védeni az Ukrajnában élő nemzeti kisebbségeket

Volodimir Zelenszkij ukrán államfő csütörtökön Kijevben, a két éve tartó elnökségét értékelő sajtóértekezletén arról beszélt, hogy meg kell védeni az Ukrajnában élő nemzeti kisebbségeket saját régióikban, beleértve a magyar kisebbséget, annak érdekében, hogy ne ismétlődjenek meg a Krím félszigeten és a Donyec-medencében történetek. „Szeretném, ha ukránok lennének, de nem felednék, hogy magyar nemzetiségűek, például azok, akik Beregszászban élnek” – mondta Zelenszkij, aki szerint ehhez arra van szükség, hogy ne vegyék fel a magyar útlevelet. Utalt arra, hogy a magyar útlevelek „osztogatása” Kárpátalján már évek óta zajlik. Az elnök hasonló különleges lehetőségeket ígért Kárpátaljának, mint a Donyec-medencének. Utalt arra, hogy „érzi más államok befolyását”. Meggyőződése szerint ahhoz, hogy az országban élő nemzetiségek ukránnak érezhessék magukat, pénzt kell befektetni az általuk lakott régióba, javítani kell életkörülményeiken, főként infrastrukturális befektetésekkel, hidak, utak építésével és a gazdasági, üzleti élet előmozdításával.

A KMKSZ nyilatkozata az ukrán elnök évértékelő beszéde kapcsán

A KMKSZ üdvözlendőnek tartja, hogy Volodimir Zelenszkij, Ukrajna elnöke évértékelő beszédében az országban élő nemzeti kisebbségek védelméről sem feledkezett meg, külön kiemelve a kárpátaljai magyarságot. „Mindazonáltal megdöbbentőnek tartjuk, hogy az ország első embere beszédében a Donyec-medencei helyzettel hozta összefüggésbe maroknyi közösségünket, tovább erősítve ezzel a többségi társadalomban az elmúlt években lábra kapott magyarellenességet” – áll a közleményben. „Meggyőződésünk, hogy az állampolgárság és a nemzetiségi hovatartozás két külön kategóriát képez. A kárpátaljai magyar közösség tiszteli és betartja Ukrajna Alkotmányát és törvényeit, ugyanakkor ragaszkodik magyarságához, anyanyelvéhez, kultúrájához, iskoláihoz. A magyar kisebbség lojális az ukrán államhoz, és 2017-ig nemzeti önazonosságának megőrzését az ország vezetése is törvényileg garantálta. Meglátásunk szerint valamennyi ukrán régióban szükség lenne a befektetésekre, az életkörülmények javítására, az infrastrukturális befektetésekre, hidak, utak építésével és a gazdasági, üzleti élet előmozdításával valamennyi ukrán állampolgár komfortosan és otthonosan érezné magát nemzetiségétől függetlenül. A kárpátaljai magyarság helyzetének rendezését továbbra is szerzett jogainak helyreállításában és azok betartásában látja.”

Magyarország támogatásával épül újjá a žažinai katolikus templom és egy petrinjai iskola

„A templom és az iskola minden közösségnek a központja, szíve és lelke. Így ez a két épület nemcsak a magyar-horvát barátságot fogja jelképezni, hanem a helyi közösségek élni akarását, helyben maradását és a megújulását” – nyilatkozta a sziszeki sajtótájékoztatón dr. Balogh Csaba, a magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium közigazgatási államtitkára az újjáépítési jegyzőkönyv aláírásakor. Szijjártó Péter magyar külgazdasági és külügyminiszter januári látogatása során fejezte ki Magyarország együttérzését a földrengés sújtotta övezet lakóival és Horvátországgal. Az akkori sajtótájékoztatón jelentette be, hogy lakó- és szaniterkonténerekkel segítik a földrengés károsultjait Sziszek-Monoszló megyében, valamint hogy a magyar kormány vállalja az egy templom és egy iskola felújításában való részvételt. A további tárgyalásokat követően megszületett a döntés arról, hogy a magyar kormány Petrinjában az Első Általános Iskola, valamint a žažinai Szent Miklós és Vid-templom felújításában vállal részt. Múlt szerdán Sziszeken került sor az újjáépítésre vonatkozó vállalásokat rögzítő jegyzőkönyvek ünnepélyes aláírására.

Soha még ennyi szavazatot nem kaptak a magyar jelöltek önkormányzati választásokon

Vasárnap lezajlottak az idei önkormányzati választások. Immár a második választásra nyomta rá a bélyegét a Covid-járvány, most is rendkívüli intézkedések mellett szavaztunk, saját tollal, maszkban, fertőtlenítőszerrel. Az országos részvételi arány ezek ellenére is meghaladta a 2017-es választásokét. A magyarság ebből a megmérettetésből megerősödve jött ki, hiszen több járási képviselője lesz mindenhol, mint négy évvel ezelőtt volt, és a magyarok által vezetett listákra is jóval több szavazat érkezett, mint bármikor korábban. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy maximálisan jól sikerült a mozgósítás: a részvétel a magyarok lakta településeken a hivatalos statisztikák szerint 70% fölötti volt, de mivel tudjuk, hogy elég sokan vannak olyanok, akik „papíron” itt élnek, de a gyakorlatban külföldön, a részvételi arány a magyar településeken általában 90% fölötti volt. Mindez nem volt elég ahhoz, hogy Munk Erik és Horvát Krisztián elnyerjék az előjárói tisztséget (Bellyei és Hercegszőlősi járás), de a rájuk leadott szavazatok száma rekordnak számít.

